

KI KICSODA

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN

Melyik könyvtárban dolgozol? Milyen számodra fontos jellemzőjét emelnéd ki?

2017-ig az Evangélikus Országos Könyvtárban (EOK) dolgoztam, ma pedig az evangélikus levéltárat, könyvtárat és múzeumot egyesítő Evangélikus Országos Gyűjteményben, amely a magyarországi evangélikusok írott és tárgyi örökségének országos hatókörű őrzője, gyarapítója és szolgáltatója.

Dr. Hubert Gabriella

Mióta dolgozol itt? Hogyan kerültél ide?

1988-ban Fabiny Tibor egyháztörténész professzor hívására kerültem közel az evangélikus könyvtárakhoz. Papp Ivánnénak, Magda néninek, az EOK akkori vezetőjének a keze alatt kezdtem el megismerni az evangélikus könyvtáruget. Ma is hálás vagyok ennek a kitűnő szakembernek azért, hogy az alapoknál kezdte el a bevezetést.

Teljes munkaidőben 1989 őszétől, dr. Mányoki János igazgatása alatt kezdtem el dolgozni részint az evangélikus teológia könyvtárában, részint a központi könyvtárban, a teológia hittudományi egyetemmel válása után pedig kizárólag az EOK-ban.

Miért, hogyan lettél könyvtáros?

Kerülő úton jutottam el ehhez a hivatáshoz. A szegedi egyetemen másodéves koromtól kezdve az ún. C-szakon régi magyar irodalmat tanultam, kutattam. Gyökerei ennek a maig tartó elköteleződésnek talán abból fakadnak, hogy pápaiként már gimnazista koromba bejártam a református kollégiumi könyvtárba. Az akkoriban még igen mostoha körülmények között lévő könyvtár a pápai jelennél sokkal vonzóbb világot tárt fel előttem: a múltat, a könyvek végtelen kincsestárát, az elmélyüléshez szükséges csendet,

és a régi könyvek semmivel össze nem hasonlító illatát.

Szegedi gyakornokként úgy tűnt, hogy az egyetemi világ, a tanítás lesz a pályám, de a családi körülmények egy idő után már Budapesthez kötöttek. Kutatóként korábban már jártam az EOK-ban is, ezért örültem, hogy újra a régi könyvek közelébe kerülhetek. Elvégeztem az ELTÉ-n a könyvtörténet-könyvmuzeológia szakot, s lassan könyvtáróssá értem.

Milyen feladatokat látsz el?

Végigjártam a könyvtárósság gyakorlati iskoláját: könyvek pakolása, tisztítása, olvasószolgálat, hagyományos írógépen katalóguscédulaírás, majd átállás a számítógépre, később az online és digitalizált világra. Ma már főként a könyvtárósság számomra legszebb részével foglalkozom: a muzeális állománnyal.

Milyen kihívásokat tartogat a munkád?

A közgyűjteményekben dolgozók számára folyamatos a kihívás. A számunkra még egyértelmű prioritások és értékek, ha nem is kérdőjeleződnek meg, de folytonosan bizonyítanunk kell, hogy a társadalomnak, az egyháznak szüksége van az általunk őrzött értékekre. Ennek vannak pozitív hozadéakai: megmutatjuk kincseinket, tartalmat szolgáltatunk, digitalizálunk, s ezáltal sokkal szélesebb kör számára tesszük elérhetővé állományainkat. Egyik negatívuma, hogy gyűjteményeink terjedelme miatt küzdenünk kell a méltó elhelyezésért. Mintha csak mi tudnánk, hogy az őrzés-gyűjtés-feltárás-szolgáltatás közül az első kettő sem szorulhat háttérbe. Ha szakmailag megfelelő elhelyezést nyer a gyűjteményünk, akkor lehetünk nyugodtak. De nagy kihívás az is, hogy a mindennapi adminisztráció mellett maradjon idő a szakmai munkára.

KI KICSODA

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN

Milyennek látod a mai magyar könyvtárügyet, benne az egyházi könyvtárak helyzetét?

Művelt könyvtárosokra van szükség. Hosszú évekbe telik, amíg valaki megismeri saját könyvtárát, olvasóit, azt a közeget (falut, várost, egyházat), amelyben dolgozik. Szerencsére az élethossziglan való tanulást nem most találták ki: az igazi könyvtáros mindig tanult. A magyar könyvtárügy, ahogy más kulturális terület is, nem pénztermelő vállalkozás. Csak a benne dolgozók hitelessége, elkötelezettsége, rugalmassága és a múlt értékeire támaszkodó jövő építés teheti elfogadottá a társadalomban. A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia vagy az OSZK által ígért Országos Könyvtári Platform ígéretesnek tűnik, ha megvalósul.

Az egyházi könyvtárak hosszú munkával kivívták helyüket a szakkönyvtárak, felsőoktatási könyvtárak között, nem zárványokként kezelik őket, elismerik az ott dolgozók szakértelmét. Az EKE sokat tett azért, hogy a világi és az egyházi könyvtárügyet ma már egységben kezeli a szakma és a minisztérium is. De fontos plusz, hogy megélhetjük közben a hívó emberek közösségének megtartó erejét is.

Az egyházi könyvtárak, levéltárak és múzeumok feladatainak egy része, az előttünk álló kihívások közösek. Ha építünk egymás munkájára, együttműködünk, hatékonyabban dolgozhatunk és tovább erősíthetjük jelenlétünket a gyűjteményi világban. Nehéz feladat, hogy úgy kell megfelelni az új kihívásoknak, hogy közben az alapfeladatok ellátása se sérüljön.

Milyen hobbid, szabadidős elfoglaltságaid vannak?

A szabadidő általában mindenkinek kevés. A hajdani hobbitmról, az utazásról, ma már nincs lehetőségem. De szabadidős elfoglaltságom bőven akad a tágabb és a szűkebb családon belül. Igyekszem, amennyire tudok, az evangélikus egyházi mindennapokban is részt venni, a megszerzett tudást közérthető formában is átadni. Az élethossziglan tartó kutatási szenvedély sem hagyott el, amikor tudom, kiveszem a kutatónapomat, hogy egy-egy irodalom- vagy könyvtörténeti problémával bíbelődjek. Ezek között a legfontosabb számomra a gyűlekezesi énekek és énekeskönyvek, valamint az EOK történetének a kutatása.

Mit jelent számodra az olvasás? Melyek a legfontosabb, meghatározó olvasmányélményeid?

Erre a két kérdésre közösen válaszolnék. Az olvasás szeretetét édesanyám oltotta belém, így szinte nem telhet el nap olvasás nélkül. Magyar irodalom és orosz szakosként végeztem. Így igen nehéz lenne megmondani, mi a legfontosabb olvasásélményem. Gimnazistaként talán Ady, József Attila, Radnóti, Jókai, Homérosz, Puskin, Tolsztoj volt a legmeghatározóbb. Később a régi magyar irodalom mellett szinte az egész világirodalom. Mivel folyamatosan sok szakirodalmat kell olvasnom, néha fellázadok. „Kiveszek” egy-egy hétvégi szabadnapot, hogy hosszabb ideig, egyvégtében olvashassak (régiek közül pl. Esterházyt vagy az orosz klasszikusokat és az újabbak közül legutóbb Paul Auster vagy Szilasi László könyveit).

*Dr. Hubert Gabriella
Evangélikus Országos Gyűjtemény*

